

Anskuelse om denne Sag som den ærede Indenrigsminister. Jeg har grundet over, hvori det egentligt ligger, at vor Grundbetragtning af den er forskjellig, og jeg troer, at det nu er blevet mig klart ved en Uttring af den ærede Minister. Det forekommer mig nemlig, at den Grundbetragtning var den fremherskende i hans Foredrag, at han ansaae det for at være en større Fordeel, hidtil at have bespartet Udgifterne til Betanlægene, end det vilde have været at have havt Veiene. Min Grundbetragtning er derimod den, at det havde været en langt større Fordeel at have havt Veiene, end det har været at have bespartet Pengene. Den ærede Minister spurgte, om de, der antage, at Udviklingen af Veinettet vil blive brøstholden ved den Ordning, som her er bragt i Forslag, have noget større Haab om, at der under det hidtilværende System kunde ventes en Udførelse af de manglende Veie i Jylland. Dertil skal jeg ubetinget svare: Ja! Der er, efter den nuværende Ordning, langt større Haab om, at Statskassen vilde tilskyde det Bidrag, som behøvedes for at frembringe et fuldstændigt Veinet i Jylland. Der kan dog vel ingen Tvivl være om, — i alt Fald kan jeg ikke troe det — at der, naar det godtgjordes, at der virkelig i en vis Egn var Trang tilføede til en Veie, og det derhos oplystes, at Amtet ikke havde Gyne til at bære Udgiften til dens Anlæg, da ligesaa lidt vilde mangle Gyne som Villie hos Statskassen til at komme til Hjælp, og at der, saaledes som det er skeet i mangfoldige Tilfælde, fra den lovgivende Magts Side vilde findes Midler til at fyldestgjøre en saadan Trang. Det er netop Sagen, at vi ved den Reform, vi nu staae i Begreb med at foretage, lægge hele Forpligtelsen udelukkende paa den enkelte lille Kreds; det er derved, at Veibyrdens Fordeling vil blive saa overordentlig ulige. Det er ogsaa derfor, at jeg, hvad jeg naturligtvis iøvrigt ikke nu skal komme tilbage til, har troet, at det, hvis man vilde tænke paa en Udvikling af Veinettet — hvilken Udvikling efter min Mening ellers vil være fuldstændig standset for en overdrøntlig lang Tid for de fattige Amters Vedkommende, naar den her foreslaaede Reform gaar igjennem — vilde være overmaade nyttigt, om man udvidede Veibyrdens

Fordeling til at omfatte Provindserne eller dog i alt Fald større Kredse end Amtterne. — Jeg giver den ærede Minister fuldkommen Ret i, at man ikke kan vurdere Trangen til en Udvikling af Veinettet efter Arealen, og at det ikke er noget slaaende Bevis paa, at der er en større Trang til Veie i Ringkjøbing Amt end her i Sjælland, at Ringkjøbing Amt har en saa langt mindre Mængde Veie paa Kvadratmilten, end der haves i Sjælland, men accurat det Samme maa jo dog virkelig gjælde, naar man vil benytte Hartkornet som Fordelingsbasis, eftersom Hartkornet jo heller ikke paa nogen Maade er en Maalestof, der vil kunne bruges i dette Forhold. 1,000 Edr. Hartkorn det ene Sted og 1,000 Edr. Hartkorn det andet Sted repræsenterer slet ikke nogen Maalestof, hvorefter Trangen til flere Veie kan bedømmes. — Den ærede Minister betragter Hovedlandeveisene som et Activ, der overleveres Amtterne, men Curserne paa dette Activ maa dog siges at være i højeste Grad forskjellig efter den Trang, der er til Veie netop paa det Sted, hvor de nuværende Hovedlandeveisene ligge. I den østlige Deel af Jylland anseer jeg f. Ex. Curserne paa Hovedlandeveisene, naar Jernveiene blive færdige, for at maatte blive overmaade ringe, thi Jernveiene gaar paa en stor Strækning af Jylland saa umiddelbart jævnsides med Hovedlandeveisene, at de for den allerførste Deel gjøre Hovedlandeveisene overflødige (Fischer: Nei!). Jo, de gjøre dem paa en meget stor Strækning overflødige, og dersom Jernveien var bleven anlagt strax, kunde der derfor ikke have været Tale om engang at faae mindre Landeveie paa de Strækninger, hvor nu Hovedlandeveisene ligge. Dette vil vistnok ikke kunne modsiges. Naar man altsaa siger: Den Veie er et Activ, thi, hvis den Veie ikke var der, vilde Amtet være nødt til at anlægge den; saa svarer jeg dertil: Det er ikke rigtigt undtagen paa enkelte Strøg og paa enkelte Steder; det er ikke en Sætning, som paa nogen Maade er rigtig i det Hele taget. Jeg skal imidlertid ikke forbyde mig længer i denne Betragtning. Hvad der laa mig paa Sinde, var blot at give Svar paa det Spørgsmaal, om der var større Sandsynlighed for, at Udvidelsen af Veinettet vilde kunne blive fuld-